

W PROSTOCIE TKWI SIŁA

wydanie II

Hiszpański

KURS DLA POCZĄTKUJĄCYCH

dla
bystrzaków

HABLAS
ESPAÑOL ?

Opanuj gramatykę
i odmianę czasowników

Poznaj i stosuj
na co dzień idiomy
oraz popularne powiedzenia

Nauč się
swobodnie prowadzić
rozmowy towarzyskie

septem
septem.pl

Dialogi z książki na płycie CD

Susana Wald

lektorka, tłumaczka i wydawca

Tytuł oryginału: Spanish For Dummies®

Tłumaczenie: Katarzyna Jachimska-Małkiewicz

ISBN: 978-83-283-6702-9

For Dummies® trademark is the exclusive property of Wiley and is used under license.

Original English Language edition Copyright © 2000 by Wiley Publishing, Inc.

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form. This translation published by arrangement with Wiley Publishing, Inc.

Oryginalne anglojęzyczne wydanie © 2000 by Wiley Publishing, Inc.

Wszelkie prawa, włączając prawo do reprodukcji całości lub części w jakiegokolwiek formie, zarezerwowane. Tłumaczenie opublikowane na mocy porozumienia z Wiley Publishing, Inc.

Wiley, the Wiley Publishing Logo, For Dummies, the Dummies Man, A Reference for the Rest of Us!, The Dummies Way, Dummies Daily, The Fun and Easy Way, Dummies.com, and related trade dress are trademarks of John Wiley and Sons, Inc. and/or its affiliates in the United States and/or other countries. Used under license.

Wiley, the Wiley Publishing Logo, For Dummies, the Dummies Man, A Reference for the Rest of Us!, The Dummies Way, Dummies Daily, The Fun and Easy Way, Dummies.com i związana z tym szata graficzna są markami handlowymi John Wiley and Sons, Inc. i/lub firm stowarzyszonych w Stanach Zjednoczonych i/lub innych krajach. Wykorzystywane na podstawie licencji.

Translation copyright © 2010 by Helion SA

Polish language edition published by Helion SA
Copyright © 2010, 2020.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Helion SA dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Helion SA nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Helion SA

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: dlabystrzakow@dlabystrzakow.pl

WWW: <http://dlabystrzakow.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://dlabystrzakow.pl/user/opinie/hib2vv>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Printed in Poland.

- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę

- Księgarnia internetowa
- Lubię to! » Nasza społeczność

Spis treści

O autorach	11
Podziękowania od autorów	13
Wstęp	15
Co jest takiego szczególnego w języku hiszpańskim?	15
O książce	16
Dlaczego napisaliśmy tę książkę	16
Konwencje zastosowane w książce	17
Naiwne założenia	17
Jak podzielona jest książka	18
Część I: Na dobry początek	18
Część II: Hiszpański w akcji	18
Część III: Hiszpański w podróży	18
Część IV: Dekalogi	19
Część V: Dodatki	19
Ikony użyte w książce	19
Co dalej	19
 Część I: Na dobry początek	21
Rozdział 1: Hiszpański nie jest Ci zupełnie obcy	23
Zobacz, przecież już coś umiesz!	24
Uwaga na mylące podobieństwa!	24
Rozpoznaj hiszpańskie wyrazy w języku polskim	24
Hiszpański alfabet	25
Spółgłoski	26
Samogłoski	30
Dyftongi	31
Wymowa i akcent	32
Jak znaleźć akcentowaną sylabę	32
Samogłoski z akcentem graficznym	33
Kiedy dyftongi przestają być dyftongami	33
!Uwaga na dodatkowe znaki interpunkcyjne!	33
Kilka łatwych zwrotów do zapamiętania	34
Gierki językowe	35

Rozdział 2: Do rzeczy: podstawy gramatyki hiszpańskiej 37

Konstruowanie zdań prostych	38
Zadawanie pytań	38
Pierwszy kontakt z czasownikami regularnymi i nieregularnymi	39
Czasowniki regularne	39
Czasowniki nieregularne	40
On czy ona? Ukryte zaimki	42
Kwestia liczby i rodzaju	42
Tajemnicze rodzajniki	43
Przymiotniki	45
Liczebniki — kiedy wszystko się liczy	45
Na ty czy na pan/pani?	46
Gierki językowe	48

Część II: Hiszpański w akcji 49

Rozdział 3: ¡Buenos días! Jak się przywitać i przedstawić 51

Jak się witać w sposób formalny i nieformalny	51
Użycie imion i nazwisk	53
Ukryte tajemnice hiszpańskich nazwisk	53
Uczymy się używać czasownika llamarse	54
Różne sposoby przedstawiania się	55
Przedstawianie się w sposób formalny	55
Być albo (nie) być	57
Czasownik ser: być na stałe	57
Odmiana czasownika ser (być)	57
Adios, zaimki	58
Drugie „być” do kolekcji	60
Pomówmy o mówieniu	62

Rozdział 4: Poznajmy się: rozmowy towarzyskie 67

Ośiem podstawowych pytań	67
Co jeszcze trzeba wiedzieć o akcencie graficznym	68
O pogodzie, bez względu na... pogodę	70
Czasownik entender: rozumieć, znać się na czymś	72
Ludzie i ich rodziny	72
Czasownik vivir: żyć, mieszkać	74
A teraz słówko o zdrobnieniach	76

Rozdział 5: W restauracji i na zakupach 79

¡Buen provecho! — Smacznego!	79
Nakrywanie do stołu	80
Zwroty związane z jedzeniem i piciem	80
Trzy czasowniki używane przy stole	82
Czasownik tomar: brać, pić i jeść	82
Tylko pić — czasownik beber	82
Jeść — czasownik comer	82

W restauracji — degustujemy różne egzotyczne dania	83
A teraz coś o sosach — na zimno lub na gorąco, ale zawsze na ostro!	85
Jak dostać to, co się chce — czasownik <i>querer</i>	86
Zamawiamy coś do picia	87
Czasownik na zakupy: <i>comprar</i>	91
Kupowanie w praktyce	91
Na targu	91
Kupujemy owoce	92
Kupujemy jarzyny	93
Kupujemy ryby	94
Miary i wagi	95
Wyprawa do supermercado	96
Niezbędne liczebniki	98
Rozdział 6: Idziemy na zakupy	101
Zakupy w centrum handlowym	101
Jak używać czasownika <i>probar</i> (próbować, przymierzać)	103
Pomaluj swój świat!	104
Kupujemy męską koszulę	106
Sprawdzamy, z jakiej tkaniny uszyte jest ubranie	108
Czasownik <i>llevar</i>	108
Duża, większa i największa oraz inne porównania	110
Kiedy stopień najwyższy to za mało	111
Kupujemy towary luksusowe	112
Dla kupujących o bardziej wyrafinowanych gustach	112
Zakupy na targu i bazarze	113
Typowe wyroby sprzedawane na bazarze	113
Targujemy się na bazarze	114
Kupujemy wyroby z miedzi, szkła, gliny i drewna	116
Kupujemy wyroby ręcznie haftowane	117
Kupujemy koszyki	117
Rozdział 7: Miejskie rozrywki	119
Liczymy się z czasem	119
Uczymy się dobrze się bawić (po hiszpańsku)	120
Zapraszamy za pomocą czasownika <i>invitar</i>	122
Tańczymy z czasownikiem <i>bailar</i>	124
Szukamy innych form rozrywki	125
W kinie	127
W teatrze	128
Galerie sztuki i muzea	129
W operze	129
Śpiewający czasownik — <i>cantar</i>	130
Rozdział 8: Rozrywki w plenerze	135
Na świeżym powietrzu, ale zależnie od pogody	135
Krótsze i dłuższe spacery	136
Drzewa i inne rośliny	136
Nazwy zwierząt	136

Co lubisz? — czasownik gustar	139
Spacer z czasownikiem pasear	139
Gramy w piłkę	140
Prekolumbijskie gry	140
Fútbol — najpopularniejsza latynoska gra w piłkę	141
Nr 2 — baseball	142
Gwiazdy tenisa	143
Czasownik dla graczy — jugar	144
Czasownik dla pływaków — nadar	145
Hiszpania i gra w szachy	147
Czasownik do czytania — leer	148
Czasownik do pisania — escribir	150

Rozdział 9: Rozmowy telefoniczne 153

Jak zacząć	153
Kiedy z drugiej strony słyszać tylko niewyraźny bełkot	154
Słowo o tym, jak przeliterować imię lub nazwisko	156
Telefonujemy z pomocą czasownika llamar	159
Czasowniki telefoniczne — llamar, escuchar i dejar	160
Czas przeszły prosty	160
To ty dzwoniłeś? Czas przeszły czasownika llamar	160
Zostawiłeś wiadomość? Czas przeszły czasownika dejar	161
Słyszałeś? Czas przeszły czasownika escuchar	161

Rozdział 10: W biurze i w domu 165

Domy i domki	165
Jak wysoki jest ten budynek?	165
Liczymy piętra	166
W pracy	166
Kilka idiomów i zwrotów: asunto	171
Zatrudnić kogoś, zastosować coś — czasownik emplear	171
Robimy różne rzeczy — czasownik hacer	173
Dom, mój dom... ..	174
Kilka dobrych rad na temat wynajmowania mieszkania	174
Kilka wariacji na temat wynajmowania	179

Część III: Hiszpański w podróży 185

Rozdział 11: Money, Money, Money 187

Korzystamy z bankomatu	188
Płacimy za pomocą karty kredytowej	190
Używamy czeków podróżnych	191
Poznajemy czasownik cambiar — wymieniać	193
Wymieniamy złotówki lub dolary na miejscową walutę	193
Jak zadziwić przyjaciół wiedzą na temat latynoskich walut	195

Rozdział 12: ¿Dónde está? — pytamy o drogę	199
Pytanie, które pomoże dotrzeć do celu	199
¿Adónde vamos? — Gdzie idziemy?	200
Określamy położenie względem nas samych	200
Pogawędka	201
Trenujemy orientację przestrzenną	202
Jak znaleźć coś na mapie	203
Wchodzimy na górę — czasownik subir	206
Schodzimy na dół — czasownik bajar	207
Trochę tu, trochę tam	207
Liczebniki porządkowe	208
Jak daleko mamy iść — cerca i lejos	210
Rozdział 13: Pobyt w hotelu	213
Wystawiamy hotel na próbę	213
Meldujemy się w hotelu oraz pytamy o wodę pitną	220
Czasownik na dobranoc — dormir	221
Czasownik na dzień dobry — despetar	222
To moje! — zaimki dzierżawcze	223
Zaimki dzierżawcze — forma przymiotnikowa	223
Zaimki dzierżawcze — forma rzeczownikowa	224
Rozdział 14: Wyruszamy w drogę: samoloty, pociągi, taksówki itp.	227
Pierwsze kroki	227
Szukamy dworca kolejowego	228
Kontrola paszportowa w pociągu	229
Odprawa celna	230
Zgłaszamy aparaty fotograficzne, komputery oraz inne urządzenia	232
Przynosić — czasownik traer	234
Ćwiczymy odmianę czasownika traer	235
Jeździmy taksówką i autobusem, wypożyczamy samochód	235
Jazda samochodem	237
Prawo jazdy	237
Znaki drogowe	237
Wypożyczamy auto	238
Pytania na temat prowadzenia samochodu	239
Pytania na temat warunków drogowych	239
Rozkład jazdy i punktualność	240
Opuszczamy dane miejsce z pomocą czasownika salir	242
Czekamy pełni nadziei — czasownik esperar	242
Ćwiczymy odmianę esperar	243
Poruszamy się po mieście	243
Rozdział 15: Planowanie podróży	247
Planujemy podróż	248
A co z pogodą?	248
Planujemy podróż — wybieramy miesiąc	250
Załatwianie wiz i paszportów	252
Uczymy się chodzić — czasownik ir	254

Podróż w przyszłość — ir a viajar	255
Plan zajęć — godziny i minuty	256
Szata też zdobi człowieka	257
Zabieramy z sobą komputer	258

Rozdział 16: Nagłe wypadki 261

Wołanie o pomoc	261
Jak sobie poradzić w razie kłopotów ze zdrowiem	262
Pomagamy — czasownik ayudar	263
Boli mnie głowa — zaimki dopełnienia dalszego	264
Bolesne zwroty na wypadek, gdyby coś nas bolało	265
Wyjaśniamy lekarzowi, co się stało	268
Opisujemy objawy chorobowe	270
U dentysty	272
Zwrot kosztów leczenia	273
Szukamy pomocy w kwestiach prawnych	273
Wzywamy pomoc w razie kradzieży	275
Składamy doniesienie na policji	275
Szukamy z pomocą czasownika buscar	278
Gierki językowe	279

Część IV: Dekalogi 281

Rozdział 17: Dziesięć sposobów na szybkie opanowanie hiszpańskiego 283

Odwiedzaj miejsca, gdzie mówi się po hiszpańsku	283
Rozejrzyj się w sąsiedztwie	283
Słuchaj radia i oglądaj telewizję	284
Wypożycz film	284
Wstąp do księgarni lub biblioteki	284
Czytaj (i śpiewaj) teksty piosenek	284
Wymyśl grę lub zabawę (niekoniecznie tajemną)	285
Używaj nalepek	285
Powtarzaj przypadkowo usłyszane zdania	286
Zapisz się na kurs hiszpańskiego	286

Rozdział 18: Dziesięć ulubionych hiszpańskich zwrotów 287

¿Qué tal?	287
¿Quiubo?	287
¿Qué pasó?	287
¿Cómo van las cosas?	288
¡Del uno!	288
¿Cuánto cuesta?	288
¿A cuánto?	288
¡Un asalto!	289
¡Una ganga!	289
¡Buen provecho!	289
¡Salud!	289
¡Buen viaje!	289

Rozdział 19: Dziesięć najważniejszych hiszpańskich świąt 291

Año Nuevo	291
La Fiesta de Reyes	292
Paradura del Niño	292
Carnaval	293
Viernes Santo	293
Día de la Madre	294
Día de Nuestra Señora de Ayquina	294
Día de Nuestro Señor de los Milagros	295
Día de los Muertos	295
Día de Santiago	296
A teraz Twoja fiesta	296

Rozdział 20: Dziesięć zwrotów, dzięki którym zostaniesz uznany za Hiszpana (lub Latynosa) 297

¡Esta es la mía!	297
¿Y eso con qué se come?	298
Voy a ir de farra	298
Caer fatal	298
Nos divertimos en grande	298
Verlas negras	299
Pasó sin pena ni gloria	299
¡Así a secas!	300
¡La cosa va viento en popa!	300

Część V: Dodatki 301**Dodatek A Minisłownik 303****Dodatek B Czasowniki hiszpańskie 317****Dodatek C Płyta CD — spis treści 327****Dodatek D Język hiszpański — fakty 329**

Rozdział 4

Poznajmy się: rozmowy towarzyskie

W tym rozdziale:

- ▶ Rozmawiamy z nieznajomymi
- ▶ Opowiadamy o sobie i o swojej rodzinie
- ▶ Rozmawiamy o pogodzie
- ▶ Uczymy się zadawania prostych pytań

Poznanie nowych ludzi może być stresujące, zwłaszcza kiedy jesteśmy zmuszeni rozmawiać z nimi w obcym języku. Rozmowa towarzyska to powszechnie znany sposób komunikowania się z obcymi ludźmi w nowej sytuacji. Polega na wymianie poglądów na ogólne i przystępne tematy, będące przedmiotem powszechnego zainteresowania. Dzięki tego typu rozmowom możesz lepiej zrozumieć, jak żyją i czym się zajmują ludzie, których właśnie poznałeś. W tym rozdziale nauczysz się prowadzić proste rozmowy towarzyskie z ludźmi z krajów hiszpańskojęzycznych — z pewnością pomogą Ci one lepiej zrozumieć zarówno ich samych, jak i ich kulturę.

Osiem podstawowych pytań

Być może słyszałeś kiedyś, że istnieje sześć podstawowych pytań, które pomagają zorientować się w dowolnej sytuacji. Są to: kto, co, jak, gdzie, kiedy i dlaczego. Dodaliśmy do tej grupy kolejne dwa pytania, które mogą okazać się również przydatne. Oto nasza lista:

- ✓ **¿Quién?** (kjen) (Kto?)
- ✓ **¿Qué?** (ke) (Co?)
- ✓ **¿Cómo?** (ko-mo) (Jak?, Jaki / jaka?, Jakie / jacy?)
- ✓ **¿Dónde?** (don-de) (Gdzie?)
- ✓ **¿Cuándo?** (klan-do) (Kiedy?)
- ✓ **¿Por qué?** (por ke) (Dlaczego?)
- ✓ **¿Cuánto?** (klan-to?) (Ile?)
- ✓ **¿Cuál?** (kłał) (Który / która?)

Poniższe przykłady ilustrują użycie tych słów w zdaniach:

- ✓ **¿Quién es?** (kjen es) (Kto to?)
- ✓ **¿Qué hace usted?** (ke ase us-*ted*) (Co pan / pani robi?)
- ✓ **¿Cómo es el camino?** (ko-mo es el ka-*mi*-no) (Jaka jest ta droga?)
- ✓ **¿Dónde viven?** (don-de bi-ben) (Gdzie państwo mieszkacie?)
- ✓ **¿Cuándo llegaron?** (klan-do je-*ga*-ron) (Kiedy państwo przyjechaliście?)
- ✓ **¿Por qué está aquí?** (por ke es-*ta a-ki*) (Dlaczego jest pan / pani tutaj? Dlaczego on / ona / ono jest tutaj?)
- ✓ **¿Cuánto cuesta el cuarto?** (klan-to kles-ta el klar-to) (Ile kosztuje pokój?)
- ✓ **¿Cuál hotel es mejor?** (kłał o-*tel* es me-*hor*) (Który hotel jest lepszy?)

Co jeszcze trzeba wiedzieć o akcencie graficznym

Prawdopodobnie zauważyłeś, że większość słów, które zaprezentowaliśmy w poprzednim punkcie, zawiera samogłoski opatrzone akcentem graficznym. Czy zastanowiło Cię, dlaczego akcentuje się je w ten sposób? W tym wypadku nie chodzi o to, gdzie pada akcent, ale o rozróżnienie, w jakim znaczeniu zostało użyte dane słowo.

Zobaczmy to na przykładzie słowa **quien** (kjen) (kto), którego można użyć na dwa różne sposoby:

- ✓ W zdaniu oznajmującym, kiedy odnosi się ono do kogoś, *kto* zrobił to czy tamto, **quien** nie jest akcentowane.
- ✓ W zdaniu pytającym (*Kto to zrobił?*) lub wykrzyknikowym (*Kto by pomyślał!*) słowo **quien** przeobraża się w **¿quién?** lub **¡quién!** i nosi akcent, żeby zwrócić naszą uwagę na pytający lub wykrzyknikowy charakter zdania.

To samo dzieje się z pozostałymi słowami, których używamy do budowania zdań pytających i wykrzyknikowych: **¿cuándo?** (klan-do) (kiedy?), **¡qué!** (ke) (co!), **¿dónde?** (don-de) (gdzie?), **¡por qué!** (por ke) (dlaczego!), **¿cómo?** (ko-mo) (jak?) czy **¿cuál?** (kłał) (który?).

W tym wypadku akcent graficzny nie zmienia brzmienia danego wyrazu — ma on znaczenie tylko w języku pisanym. Kiedy mówimy, zaznaczamy charakter zdania za pomocą intonacji — to ona umożliwia słuchaczom zrozumienie znaczenia, w jakim używamy danego słowa.

Trzy bardzo pożyteczne wyrażenia — bez względu na rodzaj prowadzonej rozmowy

Czasem może się zdarzyć, że nie zrozumiesz, co powiedział Twój rozmówca. Albo że na ulicy niechcący wpadniesz na kogoś i zechcesz go przeprosić. Następujące zwroty pomogą Ci wybrnąć z tych niezręcznych sytuacji:

- ✓ **No entiendo.** (no en-*tjen*-do) (Nie rozumiem.)
- ✓ **Lo siento. / Lo lamento.** (lo sjen-to / lo la-*men*-to) (Bardzo mi przykro.)
- ✓ **¡Perdone!** (per-*do*-ne) (Przepraszam pana / panią.)

Słówka do zapamiętania

el camino	el ka-mi-no	droga
el cuarto	el kɫar-to	pokój
llegar	je-gar	przybywać, przyjeżdżać, przychodzić
vivir	bi-bir	żyć, mieszkać

Pogawędka

Carlos leci lotem nr 223 z Mendoza do Buenos Aires. Przedstawił się już swoim sąsiadom, dlatego zna ich imiona, ale chce opowiedzieć im coś więcej o sobie.

- Carlos: **¡Qué vuelo tan agradable!**
kar-los ke ɓɫe-lo tan a-gra-da-ble
Co za przyjemny lot!
- Juan: **Sí, es un viaje tranquilo.**
hɫan si es un ɓja-he tran-ki-lo
Tak, to spokojna podróż.
- Carlos: **¿Viaja a menudo en avión?**
ɓja-ha a me-nu-do en a-ɓjon
Często lata pan samolotem?
- Juan: **No, éste es mi primer vuelo.**
no es-te es mi pri-mer ɓɫe-lo
Nie, to mój pierwszy lot.
- Carlos: **¿De dónde es usted?**
de don-de es us-ted
Skąd pan jest?
- Juan: **Soy de Buenos Aires. ¿Y usted?**
soj de ɓɫe-nos aj-res i us-ted
Jestem z Buenos Aires. A pan?
- Carlos: **Yo soy de Nueva York.**
jo soj de nɫe-ba jork
Jestem z Nowego Jorku.
- ... **¿cómo es Buenos Aires?**
ko-mo es ɓɫe-nos aj-res
Jakie jest Buenos Aires?
- Juan: **Es una ciudad grande y maravillosa.**
es u-na sju-dad gran-de i ma-ra-bi-jo-sa
To duże i wspaniałe miasto.

O pogodzie, bez względu na... pogodę

W krajach strefy umiarkowanej, gdzie pogoda często się zmienia, przeobrażając się od czasu do czasu w prawdziwą niepogodę, temat ten staje się nierzadko prawdziwą obsesją. W cieplejszym klimacie ludzie znacznie mniej przejmują się pogodą — na przykład w niektórych miastach na południu Meksyku prognozy pogody w ogóle się nie podaje!

W krajach tropikalnych istnieją właściwie tylko dwie pory roku: sucha i deszczowa. Gdy przyjdzie Ci podróżować do któregoś z tych krajów, powinieneś raczej unikać pory deszczowej, w czasie której zdarzają się czasami huragany. Huragany są uciążliwe (jeżeli nie wręcz niebezpieczne!), zwłaszcza na wybrzeżu; zwykle towarzyszą im silne opady deszczu na obszarach górskich, gdzie położona jest większość miast. W Meksyku pora deszczowa trwa od maja do listopada, a jej najintensywniejszy okres zaczyna się na przełomie lipca i sierpnia.

W Ameryce Południowej istnieje region zwany **Cono Sur** (*ko-no sur*) (dosł. południowy stożek), obejmujący Urugwaj, Argentynę i Chile. Jak już pewnie zdążyłeś się domyślić, jego nazwa pochodzi od stożkowatego kształtu, jaki ma na mapie ten obszar Ameryki. Znajduje się on w strefie klimatu umiarkowanego, gdzie w lecie jest ciepło, a w zimie zimno — chociaż tak naprawdę zimno jest tylko na samym południu „stożka”, w Patagonii, która jest obszarem bardzo słabo zaludnionym. **Cono Sur** znajduje się na południowej półkuli, dlatego kiedy w Europie mamy zimą, tam jest lato, i odwrotnie.

Hiszpania również leży w strefie umiarkowanej, ale zamiast pory suchej i pory deszczowej, jak w tropikach, ma regiony suche i deszczowe. Region deszczowy znajduje się na północ od Gór Kantabryjskich, a jego klimat charakteryzuje się łagodną, choć bardzo dżdżystą zimą oraz chłodnym latem. Jeżeli chodzi o resztę Hiszpanii — w głębi kraju klimat jest suchy i gorący, natomiast na wybrzeżu przez okrągły rok utrzymuje się przyjemna, prawie doskonała temperatura.

Pogawędka

Mario wrócił właśnie z sześciomiesięcznego wyjazdu służbowego do Argentyny. Teraz jest już z powrotem u siebie w biurze i rozmawia z koleżanką z pracy na temat pogody w Buenos Aires.

- Rosa: **¿Cómo es el clima de Buenos Aires?**
ko-mo es el kli-ma de bte-nos aj-res
 Jaki klimat ma Buenos Aires?
- Mario: **Es muy agradable y templado.**
es muj a-gra-da-ble i tem-pla-do
 Bardzo przyjemny i łagodny.
- Rosa: **¿Llueve mucho?**
jle-be mu-čo
 Dużo pada?
- Mario: **Sí, llueve todo el año, pero no mucho.**
si jle-be to-do el a-ño pe-ro no mu-čo
 Tak, pada przez cały rok, ale niezbyt dużo.
- Rosa: **¿Y también hay sol?**
i tam-bjen aj sol
 Świeci też słońce?

- Mario: **Sí, hay sol casi todos los días.**
 si aj sol to-dos los di-jas
 Tak, słońce świeci prawie codziennie.
- Rosa: **¿No nieva nunca?**
 no nje-ba nun-ka
 Nigdy nie pada śnieg?
- Mario: **No, en Buenos Aires nunca nieva.**
 no en ble-nos aj-res nun-ka nje-ba
 Nie, w Buenos Aires nigdy nie pada śnieg.

Pogawędka

Jane i Pedro siedzą przy stoliku w kawiarni, rozmawiając na temat swojej pracy.

- Jane: **¿Dónde trabaja usted?**
 don-de tra-ba-ha us-ted
 Gdzie pan pracuje?
- Pedro: **Trabajo en México, soy ingeniero.**
 tra-ba-ho en me-hi-ko soj in-he-nje-ro
 Pracuję w Meksyku, jestem inżynierem.
- Jane: **¿Para qué compañía trabaja?**
 pa-ra ke kom-pa-ñi-ja tra-ba-ha
 W jakiej firmie pan pracuje?
- Pedro: **Soy empresario independiente.**
 soj em-pre-sa-rjo in-de-pen-djen-te
 Jestem niezależnym przedsiębiorcą.
- Jane: **¿Cuántos empleados tiene?**
 klan-tos em-ple-a-dos tje-ne
 Ilu ma pan pracowników?
- Pedro: **Tengo nueve empleados. ¿Y usted qué hace?**
 ten-go nle-be em-ple-a-dos i us-ted ke a-ce
 Mam dziewięciu pracowników. A pani czym się zajmuje?
- Jane: **Soy dentista.**
 soj den-tis-ta
 Jestem dentystką.
- Pedro: **¿Y dónde tiene su consultorio?**
 i don-de tje-ne su kon-sul-to-rjo
 A gdzie ma pani gabinet?
- Jane: **En Puebla.**
 en ple-bla
 W Puebla.

Czasownik *entender*: rozumieć, znać się na czymś

Praca i sprawy zawodowe to dobry temat na towarzyską pogawędkę. Kiedy już rozmawiamy na tego typu tematy, zwykle chcemy się upewnić, czy rozumiemy się nawzajem, używając do tego celu czasownika **entender** (en-ten-der) (rozumieć). Jest to czasownik nieregularny, który odmienia się w następujący sposób:

Konjugacja

yo entiendo
tú entiendes
él, ella, usted entiende
nosotros entendemos
vosotros entendéis
ellos, ellas, ustedes entienden

Wymowa

jo en-tjen-do
tu en-tjen-des
el e-ja us-ted en-tjen-de
no-so-tros en-ten-de-mos
bo-so-tros en-ten-de-is
e-jos e-jas us-te-des en-tjen-den

A oto kilka przykładów, które pomogą Ci w jego stosowaniu:

- ✓ **Yo entiendo de enfermería.** (jo en-tjen-do de en-fer-me-ri-ja) (Znam się na pielęgniarstwie.)
- ✓ **Francisca entiende de cocina.** (fran-sis-ka en-tjen-de de ko-si-na) (Francisca zna się na gotowaniu.)
- ✓ **Nosotros entendemos el problema.** (no-so-tros en-ten-de-mos el pro-ble-ma) (Rozumiemy problem.)
- ✓ **Pedro no entiende.** (pe-dro no en-tjen-de) (Pedro nie rozumie.)
- ✓ **Ellos entienden lo que decimos.** (e-jos en-tjen-den lo ke de-si-mos) (Rozumieją, co mówimy.)

Ludzie i ich rodziny

W Ameryce Łacińskiej przywiązuje się bardzo dużą wagę do rodziny — szeroko pojęta rodzina jest wciąż jeszcze podstawową grupą społeczną. Ludzie pracują, żyją i działają w harmonii ze swoimi rodzinami. Dlatego też będąc w odwiedzinach u znajomych Latynosów, zwróć uwagę na sposób, w jaki podkreślają oni znaczenie rodziny i stosunków rodzinnych.

Przysłowie na temat rozumienia

A buen entendedor, pocas palabras. (a blen en-ten-de-dor po-kas pa-la-bras) (Mądrej głowie dość dwie słowie; dosł. Dobrze rozumiejącemu [wystarczy] kilka słów.) Przysłowia tego użyć można wtedy, kiedy przypuszczamy, że rozmówca wie już coś na temat kwestii, o której mowa.

Gdybyśmy mieli je wytłumaczyć za pomocą gestów, można by powiedzieć, że jest ono odpowiednikiem porozumiewawczego mrugnięcia okiem.

Uroczyscie obchodzi się tu wszelkie rodzinne święta (śluby, chrzciny itd.), wkładając w ich obchody dużo energii i entuzjazmu. Na przykład w Meksyku jednym z czterech najważniejszych świąt jest Dzień Matki obchodzony 10 maja. Inne ważne święta to Święto Zmarłych (2 listopada), Boże Narodzenie i Wielkanoc. De facto, w większości ciepłych krajów kartki kalendarza usiane są różnego rodzaju świętami — ludzie wykorzystują tam każdą możliwą okazję do tego, żeby wspólnie się zabawić (więcej informacji na temat świąt znajdziesz w rozdziale 20).

Poniżej podajemy, jak nazywają się po hiszpańsku najważniejsi członkowie rodziny:

- ✓ **padre** (*pa-dre*) (ojciec)
- ✓ **madre** (*ma-dre*) (matka)
- ✓ **hijo** (*i-ho*) (syn)
- ✓ **hija** (*i-ha*) (cóрка)
- ✓ **hermano** (*er-ma-no*) (brat)
- ✓ **hermana** (*er-ma-na*) (siostra)
- ✓ **yerno** (*jer-no*) (zięć)
- ✓ **nuera** (*nle-ra*) (synowa)
- ✓ **nieto** (*nje-to*) (wnuk)
- ✓ **nieta** (*nje-ta*) (wnuczka)
- ✓ **cuñado** (*ku-ña-do*) (szwagier)
- ✓ **cuñada** (*ku-ña-da*) (szwagierka)
- ✓ **primo** (*pri-mo*) (kuzyn)
- ✓ **prima** (*pri-ma*) (kuzynka)
- ✓ **padrino** (*pa-dri-no*) (ojciec chrzestny)
- ✓ **madrina** (*ma-dri-na*) (matka chrzestna)
- ✓ **tío** (*ti-jo*) (wuj, stryj)
- ✓ **tía** (*ti-ja*) (ciotka)
- ✓ **abuelo** (*a-ble-lo*) (dziadek)
- ✓ **abuela** (*a-ble-la*) (babka)

Pogawędka

Shirley po raz pierwszy zostaje zaproszona z wizytą do domu swoich latynoskich znajomych. Zwróć uwagę na pewną ceremonialność związaną z zapraszaniem gości do domu.

Juan Carlos:
hłan *kar-los*

Mire, le invito a que conozca mi casa.

mi-re le in-bi-to a ke ko-nos-ka mi ka-sa

Proszę posłuchać, zapraszam panią do mnie do domu.

- Shirley: **Por favor, no quiero molestarle.**
szir-lej por fa-bor no kje-ro mo-les-tar-le
Ależ nie chciałabym panu przeszkadzać.
- Juan Carlos: **No es ninguna molestia, y así le presento mi familia.**
no es nin-gu-na mo-les-tja i a-si le pre-sen-to mi fa-mi-lja
To żaden kłopot — w ten sposób będę miał okazję przedstawić
pani moją rodzinę.
- Shirley: **Pues si no le parece un abuso...**
płes si no le pa-re-se un a-bu-so
No, jeżeli nie nadużywam pańskiej uprzejmości...
- Juan Carlos: **No, para nada, le insisto...**
no pa-ra na-da le in-sis-to
Ależ skądże, nalegam...
-

Pogawędka

Shirley została zaproszona do pięknego domu, typowego dla klasy średniej.

- Juan Carlos: **Bueno, ya llegamos a la casa de mis padres.**
hłan kar-los ble-no ja je-ga-mos a la ka-sa de mis pa-dres
Proszę. Już jesteśmy w domu moich rodziców.
- Shirley: **¡Qué bella casa! Parece muy antigua.**
szir-lej ke be-ja ka-sa pa-re-se muj an-ti-gła
Jaki piękny dom! Wygląda na bardzo stary.
- Juan Carlos: **Sí, es una casa del siglo diecisiete.**
si es u-na ka-sa del si-glo dje-si-sje-te
Tak, to dom z XVII wieku.
- Shirley: **¡Qué patio tan bello!**
ke pa-tjo tan be-jo
Jakie piękne patio!
- Juan Carlos: **Sí el patio es muy tradicional.**
si el pa-tjo es muj tra-di-sjo-nal
Tak, to bardzo typowe (tradycyjne) patio.
-

Czasownik *vivir*: żyć, mieszkać

Po złożeniu wizyty u kogoś w domu wypada zrewanżować się i zaprosić go do siebie. Podczas rozmów towarzyskich pytanie „gdzie mieszkasz?” pada tak samo często jak „gdzie pracujesz?”. Czasownik **vivir** (bi-bir) jest regularny i oznacza „żyć, mieszkać”. Poniżej podajemy jego odmianę w czasie teraźniejszym.

Koniugacja

yo vivo
tú vives
él, ella, usted vive
nosotros vivimos
vosotros vivís
ellos, ellas, ustedes viven

Wymowa

yo *bi-bo*
tú *bi-bes*
él *e-ja us-ted bi-be*
no-so-tros *bi-bi-mos*
bo-so-tros *bi-bis*
e-jos e-jas us-te-des bi-ben

Pogawędka

Shirley została przedstawiona całej rodzinie Juana Carlosa. Teraz ktoś z rodziny chce się dowiedzieć, gdzie mieszka, oraz zaprasza ją ponownie.

Ktoś z rodziny: **¿Dónde vives?**
don-de bi-bes
Gdzie mieszkasz?

Shirley: **Busco un piso** [w Meksyku: **departamento**] **pequeño.**
bus-ko un pi-so [de-par-ta-men-to] *pe-ke-ño*
Szukam jakiegoś małego mieszkania.

Ktoś z rodziny: **A la vuelta de la esquina, alquilan** [w Meksyku: **rentan**, w Chile: **arriendan**] **un departamentito.**
a la btel-ta de la es-ki-na al-ki-lan [*ren-tan*, *a-rrjen-dan*] *un de-par-ta-men-ti-to*
Tuż za rogiem wynajmują małe mieszkanko.

Shirley: **Bueno, voy a verlo.**
bte-no boj a ver-lo
Świetnie, pójde je zobaczyć.

Ktoś z rodziny: **Te va a gustar.**
te ba a gus-tar
Spodoba ci się.

Shirley: **Bueno, no quiero molestar más, tengo que irme.**
bte-no no kje-ro mo-les-tar mas ten-go ke ir-me
No tak, nie chcę więcej państwu przeszkadzać, muszę już iść.

Ktoś z rodziny: **Aquí tienes tu casa.**
a-ki tje-nes tu ka-sa
Tu zawsze będziesz mile widziana.

Shirley: **Muchas gracias.**
mu-čas gra-sjas
Dziękuję.

- Ktoś z rodziny: **Te invito a que vengas mañana a tomar un tecito con nosotros.**
 te in-bi-to a ke ben-gas ma-ría-na a to-mar un te-si-to kon no-so-tros
 Przyjdź jutro po południu na herbatkę, zapraszam!
- Shirley: **Lo haré con mucho gusto.**
 lo a-re kon mu-cho gus-to
 Zrobię to z wielką przyjemnością.

A teraz słówko o zdrobnieniach

Kiedy chcemy powiedzieć, że coś jest małe, możemy użyć słowa w formie zdrobniałej. Zdrobnienia tworzymy, dodając do rzeczownika odpowiedni przyrostek. Kiedy używamy takiego rzeczownika, od razu wiadomo, że chodzi nam o coś lub o kogoś małego. Przyrostki, których w tym celu używamy, to **-ito** (i-to) lub **-ita** (i-ta). W ten sposób **niño** (ni-ño) (chłopiec, dziecko) przeobraża się w małego chłopca lub małe dziecko, czyli **niñito** (ni-ñi-to).

We wszystkich krajach hiszpańskojęzycznych używa się dużo zdrobnień, ale niewątpliwie przodują w tym kraju latynoskie położone w pobliżu Andów: Chile, Peru i Ekwador.

Pogawędka

- Florencia: **Dime Shirley, ¿tienes hijos?**
 flo-ren-sja di-me szir-lej tje-nes i-hos
 Powiedz mi, Shirley, masz dzieci?
- Shirley: **Tengo un hijo. Aquí está su foto.**
 szir-lej ten-go un i-ho a-ki es-ta su fo-to
 Mam syna. To jego zdjęcie.
- Florencia: **A ver... Un muchacho muy guapo.**
 a ber un mu-ča-čo muj gła-po
 Pokaż... Bardzo przystojny chłopiec.
- Shirley: **Sí. ¿Y tú?**
 si i tu
 Tak. A ty?
- Florencia: **Yo tengo una hija y un hijo.**
 jo ten-go u-na i-ha i un i-ho
 Ja mam córkę i syna.
- Shirley: **¿Cuántos años tienen?**
 klan-tos a-ños tje-nen
 Ile mają lat?
- Florencia: **Mi hija tiene seis años y mi hijo tres. Allí viene mi hija.**
 mi i-ha tje-ne seis a-ños i mi i-ho tres a-ji bje-ne mi i-ha
 Cóрка ma sześć, a syn trzy. O, idzie moja cóрка.

- Shirley: **Hola, ¿cómo te llamas?**
o-la ko-mo te ja-mas
Cześć, jak masz na imię?
- Rosita: **Me llamo Rosita.**
ro-si-ta me ja-mo ro-si-ta
Nazywam się Rosita.
- Shirley: **¡Qué bello nombre, me gusta mucho!**
ke be-jo nom-bre me gus-ta mu-cho
Jakie piękne imię, bardzo mi się podoba!

Trochę tu, trochę tam...

Poniższe pary słów znaczą dokładnie to samo. Użycie jednego lub drugiego to tylko kwestia osobistych preferencji.

allí (a-ji) (tam)

allá (a-ja) (tam)

aquí (a-ki) (tu, tutaj)

acá (a-ka) (tu, tutaj)

Gierki językowe

Zostałeś zaproszony przez hiszpańskojęzyczną rodzinę na wesele. Zarówno panna młoda, jak i pan młody mają bardzo duże rodziny, toteż w wielu przypadkach musisz zgadywać, kto jest kto. W przeddzień wesela Twój gospodarz wypytują Cię, jak nazywają się po hiszpańsku różne stopnie pokrewieństwa i jak brzmią różne słowa pytające. Żeby nabrać wprawy, dopasuj hiszpańskie odpowiedniki z kolumny po prawej stronie do polskich słówek z kolumny po lewej.

✓ kuzynka	hija
✓ który	madrina
✓ wuj	nieto
✓ wnuczka	¿quién?
✓ babka	padre
✓ ojciec chrzestny	cuñado
✓ dziadek	nieta
✓ ojciec	primo
✓ kiedy?	abuela
✓ kto?	¿qué?
✓ dlaczego?	¿cuál?
✓ matka chrzestna	tío
✓ syn	abuelo
✓ zięć	cuñada
✓ jak?	prima
✓ synowa	verno
✓ matka	¿cuándo?
✓ siostra	¿por qué?
✓ szwagier	nuera
✓ wnuk	padrino
✓ kuzyn	hermana
✓ szwagierka	¿cómo?
✓ co?	hijo
✓ córka	madre

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Język namiętny jak pocałunek

Przygotowaliśmy dla Ciebie podręcznik oparty na znanej na całym świecie metodzie Berlitz. Stanowi on doskonały substytut każdego kursu językowego lub jest jego znakomitym uzupełnieniem. Z pewnością docenisz to opracowanie, jeśli szukasz książki oferującej klarownie opisaną gramatykę, a przy tym pomysły na praktyczne zastosowanie poznanego słownictwa. Naucz się porozumiewać po hiszpańsku w podróży, restauracji, muzeum, podczas zakupów, a także trwającej do białego rana fiesty.

W książce:

- Podstawy gramatyki i najpopularniejsze zwroty
- Szyk zdania i odmiana czasowników
- Formalne i nieformalne powitania
- Liczebniki, sposoby podawania czasu i hiszpańskie miary

Susana Wald jest pisarką i tłumaczką, pracuje również jako wydawca. Specjalizuje się w tłumaczeniach symultanicznych i literackich z węgierskiego, hiszpańskiego, angielskiego oraz francuskiego. Pracowała jako nauczycielka języków obcych w Chile i Kanadzie.

dla
bystrzaków

Zamówienia telefoniczne:

0 801 339900

0 601 339900

septem
septem.pl

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://dlabystrzakow.pl/promocje>
Książki najchętniej czytane:
• <http://dlabystrzakow.pl/bestsellery>
Zamów informacje o nowościach:
• <http://dlabystrzakow.pl/nowosci>

Hellon SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: radu@dlabystrzakow.pl
<http://dlabystrzakow.pl>

Cena 39,90 zł

ISBN 978-83-283-6702-9

9 788328 367029